

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

16 mai 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

președinte – Nadejda Toma,

judcătorii – Constantin Alerguș, Vladimir Timofti,

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de avocatul Panuș Liliana în numele inculpatului Triboi Vadim, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 29 noiembrie 2017, în cauza penală în privința lui

Triboi Vadim XXXXX,

născut la xxx, originar și domiciliat în r-nul Xxx, s. Xxx.

Date referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. de la 02.03.2016 – până la 21.07.2017 (instanța de fond);
2. de la 19.10.2017 – până la 29.11.2017 (instanța de apel);
3. de la 21.02.2018 – până la 16.05.2018 (instanța de recurs ordinar).

Procedura prevăzută de art. 431 alin. (1) pct.1¹) Cod de procedură penală legal executată.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Strășeni din 21 iulie 2017, Triboi Vadim a fost condamnat în baza art. 186 alin.(2) lit.b),d) Cod penal la 3 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În temeiul art. 85 alin.(1) Cod penal, prin cumul de sentințe, la pedeapsa aplicată i-a fost adăugată parțial partea neexecutată a pedepsei fixate prin sentința Judecătoriei Strășeni din 18 decembrie 2013, definitiv fiindu-i stabilită pedeapsa de 4 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

A fost admisă parțial acțiunea civilă și s-a încasat în mod solidar de la Triboi V. și Buzdugan V. prejudiciul material în sumă de 8 110 lei și cheltuielile de asistență juridică în sumă de 5 000 lei, iar în total 13 110 lei, în rest acțiunea civilă fiind respinsă.

Prin aceeași sentința a fost condamnat și Buzdugan V. în privința căruia cauza nu se examinează.

2. Pentru a pronunța sentința instanța de fond a constatat că, Triboi Vadim la 02 septembrie 2015, ora nu a fost stabilită în cadrul urmăririi penale,

aflându-se în mun. Chișinău, împreună și de comun acord cu Buzdugan Vladislav, având intenția sustragerii bunurilor altei persoane, acționând cu scop de îmbogățire ilicită, folosindu-se de faptul că nu sunt observați de nimeni, au deschis portbagajul motocicletei de model „Xxx”, unde se afla portmoneul care aparținea lui Lazari S., și știind cu certitudine că, în portmoneu se află mijloace bănești ce nu le aparțin, au sustras din el mijloace bănești în sumă de 1 600 lei și 300 Euro, echivalentul a 6 510 lei, cauzându-i astfel părții vătămate Lazari S. o daună materială în proporții considerabile în mărime totală de 8 110 lei, ulterior acești bani fiind împărțiți între făptuitori și cheltuiți.

3. Împotriva sentinței a declarat apel avocatul Panuș L. în numele lui Triboi V., care a solicitat repunerea în termen a apelului, admiterea acestuia, casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri de încetarea a procesului penal cu liberarea lui Triboi V. de răspundere penală în temeiul Legii nr.210 din 29.07.2017 privind amnistia.

A indicat că inculpatul a făcut cunoștință cu sentința contestată la 13 octombrie 2017, când aceasta i-a fost înmănată de către avocatul său. Prin urmare, termenul de apel curge de la data la care inculpatul a aflat despre sentința instanței de fond.

Totodată, a menționat că în privința lui Triboi V. poate fi aplicată legea cu privire la amnistie, deoarece prejudiciul material a fost recuperat, părțile s-au împăcat, victima nu are pretenții față de inculpatul, ultimul și-a recunoscut vina, iar infracțiunea comisă face parte din categoria celor mai puțin gravă.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 29 noiembrie 2017, a fost respins, ca depus peste termen, apelul declarat de avocatul Panuș L. în numele lui Triboi V.

5. Instanța de apel a menționat că potrivit art. 402 alin. (1) Cod de procedură penală, termenul de declarare a apelului este de 15 zile de la data pronunțării sentinței integrale.

Din materialele cauzei rezultă că, inculpatul Triboi V. a participat la ședințele de judecată în instanța de fond până la 12.06.2017, dată la care i-a fost schimbată măsura preventivă arestul cu arest la domiciliul (f.d.125-129, vol.II).

La ședințele ulterioare, inculpatul nu s-a prezentat, deși cunoștea despre examinarea cauzei, în privința căruia a fost pornit dosar de căutare.

Sentința instanței de fond a fost pronunțată la 21.07.2017, în prezența avocatului inculpatului Panuș L., care a primit copia sentinței la 22.07.2017, fapt confirmat prin dovada de primire (f.d.164, vol.II).

Totodată, la 10.08.2017, inculpatului i-a fost expediată copia sentinței, care a fost recepționată la 15.08.2017 (f.d.171, vol.II).

Avocatul inculpatului la 13.10.2017 a declarat apel, după expirarea termenului legal de apelare a sentinței.

Astfel, deși inculpatul Triboi V. a invocat că a făcut cunoștință cu sentința instanței de fond la 13.10.2017, nici avocatul, cât și inculpatul nu au prezentat probe care să demonstreze că întârzierea a fost determinată de motive întemeiate.

Cât privește argumentele avocatului că inculpatul nu a semnat avizul de recepție a copiei sentinței din 15.08.2017, instanța de apel l-a considerat ca irelevant, or, inculpatul a fost reprezentat de către avocat, iar potrivit art. 67 alin.(1), alin.(2) pct.1) CPP, apărătorul/avocatul este persoana care, pe parcursul procesului penal, reprezintă interesele inculpatului, îi acordă asistență juridică prin toate mijloacele și metodele neinterzise de lege.

6. Împotriva hotărârilor nominalizate a declarat recurs ordinar avocatul Panuș L. în numele lui Triboi V., care invocând temeiurile prevăzute de art. 427 alin.(1) pct.6),7),10),11) Cod de procedură penală, solicită casarea acestora și pronunțarea unei hotărâri de încetare, în legătură cu împăcarea părților.

În argumentarea recursul a menționat că, Triboi V. nu a fost prezent la pronunțarea sentinței, fiind anunțat în căutare, însă după ce a făcut cunoștință cu sentința instanței de fond la 13.10.2017, care i-a fost prezentată de apărător, a fost depus apel.

Prin urmare, până la acel moment, apărătorul Panuș L. nu avea împuternicirea de a contesta sentința și nu era în drept, din propria inițiativă să declare apel, până nu a coordonat poziția cu inculpatul și nu a obținut împuternicirea de la acesta.

Totodată, inculpatul a recuperat prejudiciul material și moral cauzat părții vătămate, ultima l-a iertat, părțile s-au împăcat și pretenții nu sunt.

Inculpatul a recunoscut vina în cele comise, se căiește sincer, infracțiunea comisă face parte din categoria celor mai puțin grave, astfel, careva impedimente în aplicarea art. 109 Cod penal nu sunt.

Instanța de apel fără a examina cauza în fond a respins, apelul ca depus peste termen.

Potrivit art. 402 alin.(5) Cod de procedură penală, dacă inculpatul declară apel în termen și își înlocuiește apărătorul, noul apărător, în termen de 15 zile de la data primirii de către parte a copiei apelului declarat, poate declara apel suplimentar pentru inculpat, în care poate invoca motive adăugătoare în apel.

În speță, urmează de a fi luat în considerare faptul că, Triboi V. a angajat un nou apărător, deoarece precedentul avocat l-a apărat doar în prima instanță, sentința nu era pusă în executare, fiindcă inculpatul nu era arestat, iar apelul depus din numele inculpatul a fost depus în termen.

Norma art. 403 alin.(1) CPP stipulează că apelul declarat după expirarea termenului prevăzut de lege este considerat ca fiind făcut în termen dacă instanța de apel constată că întârzierea a fost determinată de motive întemeiate, iar apelul a fost declarat în cel mult 15 zile de la începerea executării pedepsei sau încasării despăgubirilor materiale.

7. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privind opinia sa asupra recursului ordinar declarat de avocat în numele inculpatului, considerându-l inadmisibil, ca fiind declarat peste termen.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal decide inadmisibilitatea acestuia, din următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art. 432 alin.(2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Din textul recursului declarat de avocatul Panuș L., se constată că aceasta invocă temeiurile de drept prevăzute la art.427 alin.(1) pct.6),7),10),11) Cod de procedură penală și critică soluția instanței de apel, din motiv că în opinia sa, instanța eronat i-a respins apelul, ca depus peste termen.

Conform prevederilor art. 415 alin. (1) lit.a) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând cauza în ordine de apel, respinge apelul în cazul în care acesta a fost depus peste termen.

Astfel, conform art.402 Cod de procedură penală, termenul de apel este de 15 zile de la data pronunțării sentinței integrale, dacă legea nu dispune altfel.

Verificând legalitatea deciziei instanței de apel, Colegiul conchide că ultima, corect a respins apelul avocatului în numele inculpatului, just constatând că întârzierea depunerii apelului nu a fost determinată de motive întemeiate, iar situația invocată de recurent precum că, inculpatul nu a fost prezent la pronunțarea sentinței, fiind anunțat în căutare, și a făcut cunoștință cu sentința la 13.10.2017, când apărătorul său i-a prezentat-o, astfel, până la acel moment avocatul Panuș L. nu avea împuterniciri de a contesta sentința, din propria

inițiativă, fără a coordona poziția cu inculpatul, nu a constituit un motiv de împiedicare a declarării apelului, deoarece, reieșind din materialele cauzei, sentința în privința lui Triboi V. a fost pronunțată în lipsa acestuia, însă în prezența avocatului său la 21 iulie 2017, care a primit o copie a sentinței la 22.07.2017, fapt confirmat prin dovada de primire (f.d.164, vol.II).

Mai mult ca atât, la 10 august 2017, copia sentinței a fost expediată inculpatului la domiciliul acestuia, r-nul Strășeni, s. Cojușna, care a fost recepționată la 15.08.2017 (f.d.171, vol.II).

Astfel, nici inculpatul, cât și apărătorul lui, nu au atacat cu apel sentința, în termen de 15 zile, astfel demonstrând că sunt de acord cu aceasta, cu calificarea faptei și cu pedeapsa aplicată.

Apelul a fost declarat de avocat abia la 13 octombrie 2017, adică peste 3 luni după epuizarea termenului de declarare a acestuia prevăzut de art. 402 Cod de procedură penală.

Totodată, Colegiul penal constată că, instanța de apel corect a reținut că deși inculpatul a invocat că a făcut cunoștință cu sentința Judecătorei Strășeni din 21 iulie 2017, abia la 13.10.2017, nici el sau apărătorul său nu au prezentat probe care să confirme că întârzierea a fost determinată de motive întemeiate.

Referitor la argumentele apărătorului, precum că inculpatul nu a semnat avizul de recepție a copiei sentinței la 15.08.2017, instanța de apel l-a considerat ca irelevant, menționând că, potrivit art. 67 alin.(1), (2) pct.1) Cod de procedură penală, apărătorul/avocatul este persoana care, pe parcursul procesului penal, reprezintă interesele bănuیتului, învinuitului, inculpatului, îi acordă asistență juridică prin toate mijloacele și metodele neinterzise de lege.

Totodată, instanța de recurs reține că din momentul ce inculpatul Triboi V. și-a exprimat consimțământul ca avocatul Panuș L. să-i apere interesele, ultima avea dreptul să atace sentința în cauza respectivă.

Prin urmare, motivul indicat de avocat că nu avea împuternicirea de a contesta sentința și nu era în drept din propria inițiativă să declare apel până nu a coordonat poziția cu inculpatul, este una declarativă, care urmează a fi respinsă.

Potrivit art. 230 alin. (2) Cod de procedură penală, în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen.

În speță, avocatul Panuș L. neîntemeiat a omis termenul de declarare a

apelului, ceea ce echivalează cu neutilizarea căii de atac – apelul, deoarece fondul cauzei nu a fost obiect de judecare în instanța de apel, astfel cele menționate limitează instanța de recurs ordinar de a verifica legalitatea hotărârii referitor la fondul cauzei.

Prin urmare, instanța de recurs reține, că conform prevederilor art. 420 alin. (4) Cod de procedură penală, nu pot fi atacate cu recurs sentințele în privința cărora persoanele indicate în art. 401 nu au folosit calea apelului ori au retras apelul, dacă legea prevede această cale de atac.

Reieșind din cele menționate, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului ordinar declarat, ca fiind vădit neîntemeiat, din motiv că nu a fost utilizată calea ordinară de atac - apelul.

9. În conformitate cu prevederile art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Panuș Liliana în numele inculpatului Triboi Vadim, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 29 noiembrie 2017, în cauza penală în privința lui *Triboi Vadim*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 16 mai 2018.

Președinte

Nadejda Toma

Judecătorii

Constantin Alerguș

Vladimir Timofti